

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/186/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112233517
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5112233517.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľa - POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi - Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné nám. 13, o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 13C/250/2012-57 zo dňa 28.11.2013 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku v ktorom okresný súd zamietol žalobu a vo výroku o náhrade trov konania.

Ďalšieho výroku rozsudku sa krajský súd n e d o t ý k a.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o jeho ústavnej sťažnosti pre porušenie práva na zákonného sudcu a na nestranný súd. V samostatnom výroku zamietol okresný súd i meritórny návrh, ktorým sa navrhovať dňa 27.9.2012 domáhal od odporcu náhrady majetkovej škody v sume 175 eur a nemajetkovej ujmy v sume 387,24 eur, ktorá podľa navrhovateľa vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Žilina v exekučnom konaní vedenom u súdneho exekútora pod sp. zn. Ex 306/2007 proti povinnému - M. R..

Navrhovateľ v návrhu tvrdil, že okresný súd nerozhodol o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu na túto zmenu, bol bezdôvodne nečinný viac ako 235 dní. V označenej exekučnej veci neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými priet'ahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Postup exekučného súdu hodnotil navrhovateľ ako nesprávny a rozporný so zákonom, konkrétne s ustanovením § 44 ods. 7 Exekučného poriadku, resp. od 1.12.2006 s ustanovením § 44 ods. 8 Exekučného poriadku. Z dôvodu tvrdeného nesprávneho úradného postupu exekučného súdu navrhovateľ si uplatnil náhradu majetkovej škody predstavujúcu náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom. Tvrdil, že v tomto období vynaložil: na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému sumu 70 eur, na udržiavanie a správu informačného systému 40 eur, na administratívu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom 50 eur, na

administratívne spracovanie textov, urgencií, adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštové a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15 eur. Celkom vo veci správy a vymáhania svojej pohľadávky v dotknutom období vynaložil sumu 175 eur.

Uplatňuje si aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenie práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup exekučného súdu totiž vystavil jeho oprávnené záujmy nasledovným rizikám : zánik povinného, zmarenie účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolvenca povinného. Akákoľvek náhrada nemajetkovej ujmy je spravodlivou satisfakciou za konkrétne porušenie jeho zákonných nárokov a základných práv. Neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, resp. vyvolaný zásah do zákonných nárokov a jeho základných práv v spojení s absolútnou nemožnosťou vrátenia strateného času, vyvolala u navrhovateľa, resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť spoločnosti, zánik ďalších plánovaných a už vytvorených podnikateľských aktivít, hospodársku stratu, spôsobilá neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré navrhovateľ mohol prijať. Potreba náhrady nemajetkovej ujmy podľa navrhovateľa má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy považoval sumu 387,24 eur, uskutočnil výpočet nároku alikvotným pomerom 55,32 eur za každý mesiac (vychádzal pri výpočte nároku z tvrdeného omeškania viac ako 235 dní) omeškania nečinnosti okresného súdu a to na základe aplikácie rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR v nálezoch (čísla presne špecifikuje navrhovateľ v návrhu).

Okresný súd vykonaným dokazovaním, najmä oboznámením sa s obsahom exekučného spisu okresného súdu sp. zn. 20Er/726/2007 (u súdneho exekútora sp. zn. Ex 306/2007 povinný M. R.) navrhovateľ v pozícii oprávneného doručil exekučnému súdu 18.11.2010 návrh na zmenu súdneho exekútora. Exekučný súd uznesením zo dňa 11.7.2011 (právoplatne 19.10.2011) návrhu na zmenu súdneho exekútora vyhovel a vykonaním exekúcie poveril iného exekútora.

Z vykonaného dokazovania pre súd vyplynula nesporná skutočnosť, že exekučný súd o návrhu na zmenu exekútora v zákonom stanovenej lehote nerozhodol. Okresný súd cituje obsahové znenie ustanovenia § 44 ods. 8 Exekučného poriadku účinného od 1.12.2006. Podľa označeného ustanovenia pokiaľ nie je právoplatne rozhodnuté o zmene súdneho exekútora, na vykonávanie exekúcie je oprávnený pôvodne poverený exekútor. Inak, aj keď nebola dodržaná zákonom stanovená lehota na vydanie rozhodnutia o zmene exekútora, navrhovateľovi vzniknúť žiadna škoda nemohla, keďže všetky potrebné úkony mal vykonávať pôvodne poverený exekútor.

V ďalšom pri právnom posúdení veci okresný súd vychádzal z ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31.12.2012 (najmä ustanovenie § 3 ods. 1, § 9 ods. 1, § 15 ods. 1). Vykonané dokazovanie nepreukázalo naplnenie základného predpokladu zodpovednostného vzťahu, neexistuje totiž nesprávny úradný postup. Keďže všetky podmienky zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup musia byť splnené kumulatívne, je nadbytočné a nevhodné dokazovať splnenie ďalších podmienok zodpovednosti. Súd zároveň poukázal i na to, že nedodržanie zákonných lehôt sa nepovažuje vždy automaticky za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, musí ísť o významné prietahy v konaní, ktoré možno kvalifikovať ako zbytočné, neefektívny postup (I.ÚS 16/02, I.ÚS 63/00). V súdnej veci však existencia významných prietahov podľa názoru súdu preukázaná nebola. Odporcom vznesenou námietkou premlčania sa okresný súd nezaoberal, keďže premlčanie súd môže skúmať len u existujúceho nároku a v danom prípade nárok navrhovateľa na náhradu škody nebol preukázaný.

Za nedôvodný vyhodnotil procesný návrh navrhovateľa na prerušenie konania z pohľadu § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. prvej vety a z pohľadu § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p.

Otázka zákonného sudcu bola vyriešená rozhodnutím krajského súdu uznesením KS v Žiline č.k. 8NcC/227/2013-18 zo dňa 28.2.2013, označeným uznesením nadriadený súd zákonnú sudkyňu JUDr. Beátu Svediakovú nevyhlásil z prejednávania a rozhodovania dotknutej veci. Ide o rozhodnutie konečné, teda rozhodnutie súdu vo veci samej nezávisí od žiadnej otázky, ktorú by súd nebol v dotknutom konaní

oprávnený riešiť. Nie je dôvod na prerušenie konania ani podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. upravujúce fakultatívnu možnosť súdu konanie prerušiť. Obdobne neexistenciu dôvodu na prerušenie konania podľa tohto ustanovenia okresný súd zdôvodňuje vyriešením otázky zákonného sudcu zákonným spôsobom. Zákonná sudkyňa nebola vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na OS Žilina pod sp. zn. 13C/250/2012. Napokon prerušenie konania by bolo v zjavnom rozpore s účelom samotného návrhu na začatie konania.

Rozhodovanie o náhrade trov konania okresný súd vyvodil z § 142 ods. 1 O.s.p., odporca - úspešný účastník si trovy uplatnil, avšak žiadne trovy mu v konaní nevznikli, preto mu súd ich náhradu nepriznal.

Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Namietal, že ako strana konania nebol pred vynesením rozsudku oboznámený s písomným vyjadrením odporcu k návrhu, toto mu bolo doručené až so samotným rozsudkom vo veci samej. Takýto procesný postup podľa odvolateľa nepredstavuje len porušenie základného práva na kontradiktórny súdny proces, ale aj priame porušenie § 114 ods. 2 O.s.p. osobitne za situácie, keď súd vo veci neuskutočnil ústne pojednávanie s prítomnými účastníkmi. Porušením kontradiktórnosti konania navrhovateľ trpí zásadne tam, kde navyše vo vyjadrení k žalobe odporca vzniesol námietku premlčania a na túto námietku nedal súd navrhovateľovi možnosť akokoľvek pred vyhlásením rozsudku reagovať.

Odvolateľ zvýraznil, že nebol pred vynesením rozsudku oboznámený so súdom vykonanými listinnými dôkazmi uloženými v exekučnom spise a k vykonanému dokazovaniu sa nemal možnosť vyjadriť. Nebol teda oboznámený s obsahom dôkazov a tvrdení, nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. V danej veci preto nebolo možné, aby súd rozhodol bez nariadenia pojednávania a ak tak postupoval, porušil jeho právo na kontradiktórny súdny proces. Napokon súd vykonal dokazovanie, ktorého rozsah a obsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám, vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise.

Odvolateľ cituje i obsahové znenie ustanovenia § 15, § 14 ods. 1, § 16 ods. 1 O.s.p. Zvýraznil, že on uskutočnil podanie (obsiahnuté v texte žaloby), ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie, rozhodnutie je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach odvolateľa a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Je tomu tak aj preto, že rozhodnutie krajského súdu je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach. Tento jeho právny názor potvrdzujú i rozhodnutia Krajského súdu v Trnave, Nitre, Prešove v skutkovo a právne zhodných veciach, v ktorých boli vylúčení všetci sudcovia okresného súdu. Odvolateľ na podporu svojej odvolacej argumentácie (vo vzťahu k princípu zachovania práva na nestranný súd, rozhodovanie veci zákonným sudcom) poukazoval na rozhodovaciu prax Ústavného súdu SR v rozhodnutiach IV.ÚS 345/09, I.ÚS 27/98, III. ÚS 16/2000).

Za takýchto okolností a s vedomím, že názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, neobstojí; keď podal (odvolateľ) ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu; nebolo a nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom by vykonával úkony a rozhodoval vylúčený sudca. V konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad.

Okresný súd podľa odvolateľa sa dopustil viacerých omylov, keď konštatoval, že ním namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, avšak v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Je nepochybné, že ním (odvolateľom) tvrdný nesprávny úradný postup bol v konaní jednoznačne preukázaný. Súd bol bezdôvodne nečinný, spôsobil zbytočné prieťahy v konaní a nerozhodol o jeho návrhu v zákonnej lehote. Nesprávny úradný postup exekučného súdu spočíva hneď v niekoľkých skutočnostiach, nielen v jednej z nich. Konajúci súd sa musí preto vysporiadať so všetkými vytýkanými zložkami nesprávneho úradného postupu, v napadnutom rozhodnutí tomu tak nie je, čo robí rozhodnutie nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov. Na tomto základe sa navrhovateľ domáhal zrušenia rozsudku a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odporca písomné vyjadrenie k odvolaniu nepredložil.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal účastník (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 212 ods. 1 O.s.p., viazaný rozsahom i dôvodmi odvolania a aplikáciou postupu podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 a § 214 ods. 2 O.s.p. rozsudok okresného súdu vo výroku zamietnutia meritórneho návrhu a vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p., a nedotýkal sa výroku, v ktorom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa na prerušenie konania, keďže tento výrok podľa obsahu podaného odvolania odvolaním napadnutý nebol.

Krajský súd vyhodnotil odvolanie navrhovateľa za nedôvodné.

Okresný súd v súdnej veci vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu. Zistil skutkový stav riadne, vykonané dôkazy hodnotil v súlade s § 132 i nasl. O.s.p. a vyvodil aj správny právny záver. Na súdenu vec okresný súd správne aplikoval súvisiace hmotnoprávne ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. a z hľadiska právneho prípad aj správne uzavrel.

Krajský súd považuje za svoju povinnosť prioritne sa vyjadriť k vzneseným odvolacím argumentáciám procesného charakteru. Tie nemajú svoje opodstatnenie a dopad na vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Je jednoznačné, že otázka zákonného sudcu bola v konaní vyriešená právoplatne, zákonná sudkyňa, ktorá vydala meritórny rozsudok a konanie viedla JUDr. Beáta Svediaková uznesením nadriadeného súdu 8NCc/227/2013-18 zo dňa 28.2.2013 z prejednávania a rozhodovania veci vylúčená nebola. Označené uznesenie nadriadeného súdu okresný súd právnomu zástupcovi navrhovateľa doručil dňa 23.7.2013. Navyše navrhovateľ na výzvu okresného súdu, výslovne v podaní zo dňa 26.10.2012 (na čl. 11 spisu) prehlásil, že on súdu námietku zaujatosti podľa § 15a ods. 1 O.s.p. nepodal. Za tejto situácie potom kontroverzne vyznie v štádiu tohto odvolacieho konania odvolací argument navrhovateľa vytykajúci porušenie zásady zákonného sudcu a namietajúci nestrannosť súdu a nestrannosť sudcu. Je jednoznačné, že v danom štádiu rozhodovania odvolacieho súdu neexistuje rozhodnutie, ktorým by zákonná sudkyňa JUDr. Beáta Svediaková mala byť vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci a navyše námietka navrhovateľa v odvolacom konaní vytykajúca nedodržanie princípu zákonného sudcu nemá svoj právny základ v danom štádiu rozhodovania o jeho odvolaní. Z pohľadu tejto procesnej situácie mal súd prvého stupňa splnené všetky podmienky, aby vec v neprítomnosti účastníkov prejednal postupujúc podľa § 101 ods. 2 O.s.p.

Písomné vyjadrenie k návrhu odporcu predložil okresnému súdu 22.11.2013. Je zrejme zo spisu, že uvedené písomné vyjadrenie odporcu k návrhu okresný súd navrhovateľovi nedoručil. Napriek tomuto procesnému postupu krajský súd nekonštatoval porušenie princípu kontradiktórnosti súdneho konania, a to najmä z toho dôvodu, že vecné stanovisko odporcu k podanému návrhu je navrhovateľovi všeobecne známe a to z viacerých sporov, keďže navrhovateľ žalobu na základe tvrdeného nesprávneho úradného postupu v exekučných konaniach postupom Okresného súdu Žilina podal v stovkách exekučných konaní, vecné argumentácie odporcu k návrhom v obdobných právnych veciach sú navrhovateľovi známe z doručených písomných vyjadrení odporcu v iných konaniach. Napokon vecný význam nemá ani odvolací argument namietajúci porušenie zásady kontradiktórnosti najmä tam, kde odporca vzniesol v písomnom vyjadrení námietku premlčania, pretože v konkrétnej súdnej veci zamietnutie návrhu nebolo dôvodom akceptácie resp. opodstatnenosti vznesenej námietky premlčania odporcom. Zamietnutie návrhu navrhovateľa okresný súd oprel o úplne iné, odlišné vecné závery.

Za tejto situácie bolo potom na navrhovateľovi či využije procesný priestor zúčastniť meritórneho pojednávania. Na uvedené pojednávanie bol súdom riadne predvolaný, mal dostatok času na prípravu na pojednávanie, mohol v prípade účasti na meritórnom pojednávaní priamo argumentovať, navrhovať dôkazy, prezentovať vecné stanoviská. Bolo na navrhovateľovi, či procesný priestor umožnený okresným súdom využije alebo nie.

Okresný súd bol dôsledný v dôkaznom konaní, pretože vychádzal prioritne z obsahu dôkazu zásadného významu, uvedeným dôkazom bol obsah exekučného spisu, uvedený spis podľa spisovej značky súdneho exekútora navrhovateľ v návrhu na začatie konania označil a na obsah ktorého spisu i

poukazoval. Okresný súd na meritórnom pojednávaní oboznámil podrobný obsah označeného spisu, jednotlivé časové údaje a postupy exekučného súdu vychádzajú z obsahu citovaného exekučného spisu a procesné lehoty uvádzané súdom prvého stupňa a postupy exekučného súdu korešpondujú s existujúcou procesnou situáciou v spise. Nie je preto opodstatnený odvolací argument vytykajúci svojvoľný postup okresného súdu pri ustálení rozsahu, obsahu dokazovania, pretože obsah a rozsah dokazovania okresný súd ustálil v zmysle návrhu na vykonanie dokazovania obsahom exekučného spisu, čo navrhoval samotný navrhovateľ.

Okresný súd z vykonaného dokazovania mal preukázať, že exekučný súd nerozhodol o návrhu navrhovateľa na zmenu exekútora v lehote 30 dní. Súd prvého stupňa na daný prípad správne aplikoval ustanovenie § 44 os. 8 Exekučného poriadku (v účinnom znení v rozhodnej dobe) a jeho záver, že až do právoplatného rozhodnutia o zmene súdneho exekútora je povinnosťou pôvodného exekútora vykonať procesné úkony v exekučnom spise, má svoj zákonný rámec a opodstatnenosť. Nič nebránilo pôvodnému súdному exekútorovi vykonávať procesné úkony, postupovať v exekučnom konaní až do rozhodnutia exekučného súdu (právoplatného) o pripustení zmeny.

Právne posúdenie otázky existencie/neexistencie nesprávneho úradného postupu vychádza z ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. v účinnom znení do 31.12.2012. Označený právny predpis pre vznik zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup vyžaduje splnenie (kumulatívne) všetkých zákonných podmienok, prioritnou podmienkou je, aby existoval nesprávny úradný postup. V danom konaní však existencia tvrdeného nesprávneho úradného postupu preukázaná nebola. Na tomto základe skúmanie ďalších zložiek zodpovednostného vzťahu je nadbytočné a právne nevýznamné.

Odvolateľ v odvolaní konkrétne odvolacie argumenty hmotnoprávneho posúdenia neuvádza. V sporovom konaní odvolací súd je viazaný rozsahom i dôvodmi podaného odvolania. Z tohto dôvodu nemôže vykonať odvolací prieskum nad rámec odvolacích dôvodov resp. nahradiť aktivitu odvolateľa v tom, že namiesto neho naformuluje odvolacie dôvody resp. zodpovedá na tie argumentácie vecného charakteru, ktorý odvolateľ v odvolaní nenamietal.

Je jednoznačná vecná správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa pri zamietnutí návrhu navrhovateľa. Obdobne je vecne správne rozhodnutie súdu o náhrade trov prvostupňového konania aplikáciou postupu podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

O trovách tohto odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom (žiadnemu z nich) ich náhradu nepriznal. Odporca bol v odvolacom konaní úspešným účastníkom, mal by preto právo na náhradu trov od neúspešnej procesnej strany - navrhovateľa, odporca si však tieto trovy neuplatnil.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie prípustné **n i e j e** .